

venster sluiten

Volkskrant.nl

Denk aan het milieu. Denk na voor je print!

Kibbelen in magistraal mooie tekst

VINCENT KOUTERS

19-10-12 - 00:00

Geslaagd laatste deel van drieluik waarin komedie en maatschappijkritiek hand in hand gaan.

Geschiedenis, daar hebben we zo ondertussen heel wat van. Vergeten geschiedenis nog onnoemelijk veel meer. Maar die zijn we dus vergeten. Of die hebben we verdrongen, dat kan ook. Beide soorten geschiedenis komen aan bod in de voorstelling Zwart van de Antwerpse theatergroep De Koe. Zwart is het sluitstuk van een bijzonder geslaagd drieluik, waarin maatschappijkritiek en komedie hand in hand gaan.

De titel van het drieluik: De wederopbouw van het Westen. Wit, deel 1, ging over de jeugd. Deel 2, Rood, over de liefde. En nu is er dus Zwart, over waar het allemaal eindigt: in de geschiedenisboeken. Als je geluk hebt tenminste. Ook nu weer staan Natali Broods, Peter Van den Eede en de Nederlander Willem de Wolf als min of meer zichzelf op een rommelig toneel en geven ze al babbelend en kibbelend een magistrale tekst prijs.

Die begint in dit geval als een hoorcollege cultuurgeschiedenis. Als een drietal gepassioneerde docenten steken ze van wal. Alles zal behandeld worden, van de Renaissance tot aan 1913. Dat is de bedoeling. Van den Eede legt de Barok uit. De Wolf houdt een monoloog over Luther. Er volgt een verhandeling over hoe we de werkelijkheid waarnemen. Namen vallen. Locke, Hume en Berkeley: moeilijk, moeilijk, moeilijk. Broods geeft uiteindelijk toe dat ze het zelf ook allemaal heeft moeten googelen, maar er toch nog steeds weinig van begrijpt. De mannen leggen een troostende arm om haar heen.

Vanaf dat moment verschijnen er scheurtjes in de samenwerking. Van den Eede komt er dan ook nog achter dat ze de Beeldenstorm zijn vergeten. Het blijkt dat de anderen achter zijn rug om hebben besloten dit cruciale keerpunt te schrappen. Dit is het startschot voor een grimmige ruzie. De inzet: de (zogenaamd) persoonlijke geschiedenis van de drie spelers. Hilarisch dieptepunt is als Van den Eede kwaad het toneel afloopt en roept: 'Jullie willen toch zo graag neuken? Ga je gang!'

Zwart is volgens De Koe het pessimisme waardoor onze westerse cultuur sinds de Renaissance is aangetast. De diepgewortelde twijfel, in eerste instantie aan het bestaan van God, later aan het bestaan van alles. Alles is alleen maar moeilijk, moeilijk, moeilijker geworden. Het is inderdaad passend dat de geschiedkundige verhandeling ontaardt in spraakverwarring, ruzies en een vermenging van het algemene en het persoonlijke.

Zwart is, ondanks het onderwerp, bovenal geestig. Langzaam maar zeker lopen de onderhuidse spanningen op. Opdat de drie kunnen uitblinken in verbaasde gezichten, grote gebaren en subtiele sneren. Dat cultuurgeschiedenis nog eens zo leuk kon zijn.

De Persgroep Digital. Alle rechten voorbehouden.